

جذابیت نفت ایران در میانه جنگ و تحریم

به گزارش دنیای اقتصاد، در این میان، برخی معامله‌گران چینی به پلتس گفته‌اند ایران به دلیل اینکه می‌خواهد نفت خود را پیش از برداشته شدن تحریم‌ها مستقیماً به بازار جهانی بفروشد، پیشنهاد محموله‌های کمتری به شرکت‌های بازرگانی چینی ارائه می‌کند. به گفته این رسانه، ایران نفت خود را با تخفیف به مشتریان چینی می‌فروشد اما انتظار می‌رود پس از برداشته شدن احتمالی تحریم‌ها علیه کشور، بدون تخفیف آن را به فروش برساند. این در حالی است که در دور قبلی برداشته شدن تحریم‌ها پس از توافق برجام، ایران برای آنکه بتواند سهم بازار خود را هرچه سریع‌تر به دست آورد، اقدام به فروش با اندکی تخفیف می‌کرد. به نظر می‌رسد تحولات ژئوپلیتیک در اروپا موجب جذابیت بیشتر نفت ایران شده و با ادامه درگیری‌ها و به خصوص تحریم علیه روسیه، بازگشت به بازار جهانی برای ایران با موانع کمتری همراه باشد.

اقدامات نفتی ایران برای بازگشت به بازار

برنامه‌ریزی برای افزایش ظرفیت تولید نفت و انتقال نفت ذخیره شده از خشکی به نفتکش‌ها روی دریا نشانه‌های آشکار آماده شدن برای بازگشت سریع به بازار جهانی پس از برداشته شدن تحریم‌هاست. در این میان، روز دوشنبه منابع تجاری چینی که با محموله‌های نفت ایران سروکار دارند به پلتس گفته‌اند که شرکت ملی نفت ایران محموله‌های کمتری به شرکت‌های بازرگانی چینی پیشنهاد کرده است چراکه می‌خواهد بشکه‌های نفت خود را برای فروش مستقیم به بازار پیش از لغو احتمالی تحریم‌ها نگه

دارد. این در حالی است که ایران نزدیک به ۹۰ میلیون بشکه نفت روی دریا ذخیره دارد و در صورت توافق هسته‌ای می‌تواند از این حجم عظیم نفت برای فروش مستقیم بدون لزوم افزایش تولید بهره‌برد. یک تحلیلگر مستقر در پکن به پلتس گفت: «ایران در حال هموارسازی راه بازگشت رسمی به بازار است که خریداران مشتاقانه چشم‌انتظار آن هستند تا کاهش احتمالی (عرضه) نفت روسیه را جبران کند.» این تحلیلگر می‌افزاید که بازار به طور کلی انتظار دارد شرکت ملی نفت ایران پس از لغو تحریم‌ها، تخفیف‌ها بر نفتش را متوقف کند. پس از توافق سال ۲۰۱۵ برجام، ایران توانست در مدت کوتاهی تولید و فروش نفت خود را افزایش دهد و به سطح عادی برساند. با این حال، ایران برای بازگشت کامل به بازار مجبور به ارائه اندکی تخفیف بود. مصرف‌کنندگان بزرگ نفت جهان حتی پیش از سه‌رقمی شدن بهای نفت به طلای سیاه ایران برای تعادل بازار احتیاج داشتند چراکه تقاضا با سرعتی بیش از پیش‌بینی‌ها پس از بازگشایی اقتصادها افزایش یافته و در سطحی بالاتر از عرضه قرار دارد. علاوه بر این، عرضه در بازار کافی نبوده است چراکه تولیدکنندگان اوپک‌پلاس عرضه خود را با احتیاط و به تدریج بالا می‌برند و شرکت‌های شیل آمریکا هم بر انضباط مالی متمرکز شده‌اند و تصمیم به افزایش شدید تولید خود حتی با وجود تقاضای دولت این کشور ندارند. بخشی از این امر نیز به ناتوانی تولیدکنندگان به افزایش عرضه به دلیل کمبود سرمایه‌گذاری در چند سال گذشته بازمی‌گردد. اما شرایط برای بازگشت ایران هموارتر از قبل شده است. نفت حالا نه ۸۰ و ۹۰ دلار بلکه بیش از ۱۰۰ دلار است و ادامه جنگ روسیه علیه اوکراین می‌تواند آن را به سطوح بالاتری نیز ببرد. فشار بر مصرف‌کنندگان آنها را هرچه بیشتر به عرضه جدید مشتاق خواهد کرد. از سوی دیگر، تحریم‌هایی علیه روسیه در روزهای گذشته اعمال شده که اگرچه مستقیماً بخش انرژی این کشور را هدف قرار نمی‌دهد اما گزارش‌هایی در مورد ایجاد مشکلاتی در پرداخت‌های نفتی روسیه وجود دارد. علاوه بر این، از آنجاکه هنوز گستره تحریم‌ها علیه روسیه کاملاً مشخص نیست، برخی از خریداران از معامله با این کشور هراس دارند. همچنین کشوری مانند کانادا اعلام کرده واردات نفت از روسیه را متوقف می‌کند. در صورت ادامه این وضعیت و رسیدن ایران و قدرت‌های جهانی به یک توافق،

ایران می‌تواند با سهولت بیشتری به بازار بازگردد. اس‌اندپی گلوبال کامودیتی اینسایت در یادداشتی در ۲۳ فوریه (۴ اسفند) گفت: «سناریوی مرجع ما یک توافق موقت در آوریل را فرض گرفته بود، اما پیشرفت‌های دیپلماتیک قابل‌توجهی در دور فعلی مذاکرات شکل گرفته که بازگشت کامل به توافق برجام سال ۲۰۱۵ را محتمل‌ترین نتیجه از منظر ما می‌کند.» منابع بازار همچنین می‌گویند ترخیص محموله‌های نفت ایران که در دریا در استان شاندونگ چین شناور هستند، دشوار شده است مگر اینکه بهای کامل آن پرداخت شود. این منابع ادعا می‌کنند این محموله‌ها پیش از این با پرداخت ودیعه‌ای نیز قابلیت ترخیص داشتند. بر اساس گزارش منابع پالایشگاهی، بهای نفت ایران در چند هفته گذشته کم‌وبیش باثبات بوده است و حدود ۵ دلار کمتر از نفت برنت ICE به فروش می‌رسیده است. این رقم به معنای ۴۰۰ یوآن در تن تخفیف نسبت به گریدهای مشابه است که نفت ایران را برای پالایشگاه‌های خصوصی جذاب‌تر می‌کند.

پیش‌بینی‌ها از سرعت افزایش صادرات نفت

یادداشت اس‌اندپی گلوبال کامودیتی اینسایت همچنین در مورد بازگشت بشکه‌های ایرانی پیش‌بینی کرد: «یک توافق تا پایان فوریه (که در زمان انتشار این گزارش به اتمام رسیده است) به طور واقع‌گرایانه‌ای به لغو کامل محدودیت‌های صادرات نفت ایران تا ماه مه می‌انجامد. ما تخمین می‌زنیم که این امر رشد تولید ۷۵۰ هزار بشکه‌ای ایران را طی سه ماه پس از برداشته شدن تحریم‌ها تسهیل کند و با حدود ۳۰۰ هزار بشکه در روز صادرات از محل ذخایر شناور، صادرات نفت و میعانات گازی ایران در ماه آگوست را به ۷۵ / ۱ میلیون بشکه در روز خواهد رساند.» در این میان، شرکت ردیابی نفتکش کپلر به اوایل پرایس پیش از این گفته بود ایران می‌تواند ۸۰ درصد ظرفیت تولید کامل خود را طی ۶ ماه پس از توافق و ۱۰۰ درصد آن را در یک سال محقق کند. این شرکت همچنین گفته است: «در نهایت، ما معتقدیم که تولید ایران از نظر فنی با احتساب ۲۰۰ هزار بشکه میعانات و ال‌پی‌جی / اتان، در مدت ۶ تا ۹ ماه پس از لغو تحریم‌ها ۷ / ۱ میلیون بشکه در روز جهش پیدا کند که احتمالاً فوراً باعث کاهش ۵ تا ۱۰ دلاری قیمت نفت می‌شود.» خبرگزاری رویترز

دیروز (سه‌شنبه) در گزارشی به نقل از سه شرکت ردیابی نفتکش گزارش داد ایران در ماه ژانویه ۷۰۰ هزار بشکه در روز به چین نفت فروخته است که بالاتر از فروش نفت ایران به این کشور حتی پیش از تحریم‌ها بوده است چراکه در سال ۲۰۱۷ صادرات ایران به چین برابر با ۶۲۳ هزار بشکه در روز ثبت شده بود. پیش از این موسسه پترولجستیکس کل صادرات نفت ایران در ماه پایانی سال ۲۰۲۱ را یک میلیون بشکه در روز تخمین زده بود و مدعی شده بود این رقم با افت ۳۰۰ هزار بشکه‌ای در ژانویه همراه بوده است. مقصد غالب صادرات نفت ایران در دوره تحریم، چین بوده است.